По конфіскаті — наклад другий!

Ч. 37 (9.868). Львів, второк 17. жовтня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік XL.

ДІЛО

Виходить щоденно рано.

РЕДАКЦІЯ И АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок 10., II. пов.
Конто почт. щад. 143.322.
Адреса тел.: „Діло—Львів“.
Нач. Редактор приймає від 10—11 год. передпол.
Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
Місячно в краю 2300 Мп.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Німеччині 3000 п. марок, Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. корон, Румунія 50 лей, Болгарії 50 левів, Австрії 3.000 мп. Зміна адреси 100 мп.

В справі оголошень звертатися до Адміністрації.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 100 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“.

Начальний редактор: ФЕДЬ ФЕДОРЦІВ.

Муданський досвід. Договір, який недавно підписано на малоазійськім побережу в Мудані, являється першою щілиною в цій будівлі, яку здвигнула Париська Мирова Конференція. Провідна держава з протиантатського бльоку — Німеччина лежить у стіп подібної Франції, міжтим коли б. малоазійський союзник Німеччини — Туреччина під проводом свойого національного героя — Кемаля Паші завдяки збірному зусиллю турецьких народніх мас перечеркнула засуд смерти на себе в Севр. Signum temporis. Серед инших умовин після виступу Кемаля Паші проти волі побідних держав прийшло би до европейської заверухи. Бож над Босфором перехрещуються інтереси цілої низки европейських держав.

Тепер, після виснаження великою війною — доводиться побідникам годитися з доконаними фактами, йти на компроміси, старатися шляхом переговорів розвязувати квестії, які недавно розвязувано при помочі оружжя. Самозаховавчий інстинкт диктує не перетягати струни.

Внутрішні важкі кризи велять числитися з настроєм мас. Досвід з французькими військами, висланими під кінець 1918. р. до Одеси, каже, що й армія побідників може завести.

Турецький проблем, який в Парижі розвязувано проти волі Турків, не є вимком.

Париська конференція потоптала великий клич Вільсона в сторону не тільки Турків. І перше всього — в Парижі диктовано мир без голосу европейського Сходу. На місці російської імперії, до істновання якої було достроєне політичне й економічне життя Европи, був тоді хаос. Хаос сей загрожував західній Европі. І під кутом сеї небезпеки та страху перед можливістю німецького реванжу на домагання Франції поставлено в Парижі вугельний камінь під польську державу. Франція збажала на місце своєї союзниці на Сході — царської Росії — мати нову силу, на яку могла би числити в евентуальному конфлікті з Німеччиною. І таким чином зродилася Польща, яка свої межі зачала пересувати що раз дальше на схід.

Східна Галичина.

Карахан про Східну Галичину.

„Кур'єр Поранни“ поміщує додатки до рапорту Оболенського, між якими є цікаві замітки Карахана про Східну Галичину. Читаємо там ось що: „Східну Галичину полонізує уряд Пілсудского і зміркувавши, що рух в тому краю доведе скорше чи пізнійше до скинення польської тиранії, Народний Комісаріят закордонних справ бачить небезпеку в тому, що з того руху користають еміграптські організації, ворожо настроєні до совітів. Бажано було би піддержати протипольський рух у Сх. Галичині.

З Волині.

Місцеві сатрапи.

20. вересня в м. Озерянах на Волині, підчас відсутности місцевого священика о. Рибчинського, весь урожай з церковної землі по розпорядженню рільного референта забрано й продано Жидові. Розпорядження це виконував начальник району. Приїхавши до села, він потребував од сельського старости видачі всього з церковної землі збіжжя, загрожуючи в противнім разі запакувати його до тюрми й прислати в село курінь жовнірів, котрі людям, мов, і голови зїдять. Люди були так налякані, що не тільки віддавали збіжжя з церковної землі, а зносили й своє власне, лищ би ніхто не зачіпав їх.

Збіжжя тут же було продано купцеві Жидові.

На церковні потреби о. Рибчинським одному з селян було продано чотири з половиною копи жита. Взнавши це, Жид зажадав від покупця на свою користь плату й останній боячись кайдан, заплатив і йому. Вишукуючи куплене збіжжя, Жид заходив до помешкання священика й до... церкви.

Рільний референт шукає тепер на цю церковну землю на будучий рік орендатора. *П.*

Зачинена школа.

В с. Тростенець, Луцького повіту, була сільсько господарська школа, яка випускала щорічно 25 до 30 добре підготовлених для села господарчих інструкторів і майстрів по ріжних фахах: ковалів, слюсарів, стельмахів і т. и.

За сучасної влади ту школу закрито, а майно її повернено на звичайний панський маєток, з державним дідичом. І от, замісць тієї величезної користи, що приносила школа раніш, маючи до сотні десятин землі, тепер догосподарювались до того, що зза недогляду от-от поваляться шкільні будинки. Поросло від дощу сьогорічне збіжжя, а також пропріле сіно рубають сокирами, коні ледве лазять, земля запускається і мабуть вже і того не дасть, що було до цього часу. А ...ня підпанків з місцевим селянам все більше зростає.

Поїздка Пілсудського.

Польська преса повідомляє, що начальник польської держави 13 жовтня виїздить в Луцьк, Рівне і Кременець. В Луцьку відбудеться урочисте доручення прапору 22-му піхотному полкові.

Рідкий винятoк.

З огляду на певний принціпальний інтерес подаємо текст рішення Ковельського мирового судді в справі п. М. Луцкевича, що вийшла з огляду на відмову його приняти візвання до суду на польській мові

Dnia 7. października 1922 r. Sędzia pokoju I. okr. pow. Kowelskiego na posiedzeniu publicznem rozpoznawał sprawę z oskarżenia Marka Łuckiewicza z art. 138. k. k. i biorąc pod uwagę: 1) że czyn jakiego dopuścił się Marko Łuckiewicz w dniu 28. sierpnia r. b. mianowicie nie przyjął wezwania sądowego, które doręczał jemu posterunk. policji Listos, tłomacząc się, że wezwania dla niego winne być pisane w języku ukraińskim nie należy do czynów karygodnych, przewidzianych w K. K., gdyż wolno Łuckiewiczowi odmówić przyjęcia wezwania napisanego nawet w języku ukraińskim; 2) nieprzyjęcie wezwania wywołuje konsekwencje, przewidziane w art. 57 - 61 Ust. Post. Karn. i art. 62 - 66 Ust. Post Cyw. — na zasadzie art. 52 [1] P. Karnego postanawia:

Dochodzenie w sprawie niniejszej umorzyć. Decyzja ogłoszona.

Sędzia Pokoju I. okręgu powiatu Kowelskiego Rejter.

Велика Україна.

Викриття повстанської організації в Києві.

„Варшавское Ехо“ повідомляє, що в Києві викрито значну організацію, яка підготовляла ряд терористичних актів проти представників совітської влади на Україні. Робота провадилася в 15-ти виділах організації, яка мала розгалужения в усіх більших осередках. Центральний комітет організації арешту уник, арештовані лише рядові члени, які були в складі червоної армії.

Відїзд Шумського.

Представник совітської України в Варшаві, повернувшись сими днями з Харкова, виїхав в довготермінову відпустку до Берліну; як передають, до Варшави він не повернеться.

Новий голод на Україні.

Кішинівська комісія допомоги голодним на Україні одержала від представника всесвітньої організації допомоги голодним д-ра Адлера, що перебуває на Україні такі відомости: Адлер вказує, що цієї зими Україна має пережити ще гірший голод, ніж торік. Особливо великого голоду треба сподіватися на Херсонщині. Для харчування населення, на засіви й для годівлі худоби в цій губернії треба 875.000 пудів хліба. Організації допомоги можуть дати сюди лише 30 процент потрібної кількости міської людности, яка до тогож не має палива, загрожує смерть від голоду, як що не буде допомоги з-за кордону. Найбільша небезпека загрожує дітям, які потребують теплих річей.

Наглий суд в Стрию.

Стрий, 13. жовтня 1922.

Вчора ранком завитала у Стрий вповні воєнна атмосфера зі всіми пригноблюючими ефектами.

Раннім ранком на вулицях являються чети

Пр. 342/22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст артикулів уміщених в часописи „Діло“ ч. 32. (9.863) з дня 11. жовтня 1922. під наголовками 1) „Втоптаними шляхами!“ в уступах а) від слів „Виконників“ до слів „до живого народу“, б) від слів „пок. тосовуючи засвоєні“ до слів „в королівстві“, в) від слів „Провокація — страшна річ“ до слів „подіями“, д) від слів „А словами“ до кінця артикулу. 2) від слів „Українська школа гине“ в уступах: а) між словами „А сьогодня?“ і „В області“, б) між словами „Зміщено і є устошень“ і „І тут“, в) між словами „можливість боронитися“ і „для тої цілі“, г) між словами „право до землі“ і „як далеко“, е) між словами „до переконання“ і „цікаво пізнати“. 3) від слів „Галицькі відносини“ в уступі між словами „анонімових листів“ і „в арешті перебувають“. 4) від слів „Преса“ в уступах: а) між словами „beatus possidens“ і „Майже що дня“, б) між словами „того краю“ і „европейським Сході“ містить в собі єство др 1) 2) 4) злочину з § 65 а) з. к., ad 3) проступку з § 300 з. к., узнав доконану в дни 10 жовтня 1922 конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописи, щоби се рішення помістив безплатно в найблизшім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк, з 17. грудня 1862 Д. п. д. № 6 ex 1863, а іменно засудження за переступство на грижну до 400 Мп. — Львів, дня 11. жовтня 1922. (Підпис нечиткий.)

польського війська, якому секундує ціла тьма поліцейських органів в одностроях та ще більше в скромних цивільних убраннях. На двірци витає приїзжих цілий апарат наїжених багнетів зі скромним домаганням „прошу о легітимацію“. Коли приїзжий її покаже то завше находяться якісь „квестії“. А коли і вдасться перейти через чистилище всяких „квестій“, то зараз таки за таким щасливцем скрито лине „ангелхоронитель“. Він відпроваджує прибувшого під хату, і дискретно нотує собі дану адресу. Розуміється спеціяльна опіка є спеціяльною благодатю для спеціяльно упривілейованих Українців.

В місті торг. Тягнуться довгі ряди селянських возів. На рогачках стрічає селян привітний багнет приманчивою вісткою „тен кабан дзісь юж згінє“. По місті вештається вже в перших годинах ранку ціла юрба всякого міського шумовиння

„Panem et circenses“ — пригадується оклик римської голоти. Одні одним з превеликою радістю на лицях подають вістку про наглий суд над Михайлом Стефановим. Втішена юрба, як гайвороння тягнеться лавою в напрямі судового будинку. А тут вже повна парада! Компанія війська, маса поліціянтів і тьма поліційних агентів.

Година 9-та рано. На салю судових розправ входить Трибунал з предсідником Пшебиславским і вотантами Гайльгофером, Шулякевичем і Лопушанським. Являється оборона в особах д-ра Гарасимова і д-ра Лужецького зі Стрия та д-ра Старосольського, Ганкевича і Шухевича зі Львова. Обжаловання зміцнене! Біля стрийського прокуратора Мединьского стає відомий наш „приятель“, „неструдзони бойовнік в вальце з гайдамачизмом“, — як його називає „Газета Цодзєнна“ п. Альойзи Гіртлер.

На салю входить обжалований Михайло Стефанів, парубок з Дашави. На його молодім лиці сліди перебутих терпінь

Обжалований: Не все.

Д-р Старосольський домагається, щоби з огляду на проголошення обжаловання дозволено обороні переглянути акти справи і порозумітися з обжалованим без асистенції урядових осіб та в тій цили перервати розправу. Предсідник заряджує 10 мінутову перерву.

Проти цього протестує адвокат д-р Ст. Шухевич і жадає тригодинної перерви. Трибунал відмовляє, мотивуючи між иншим тим, що попереднього дня були у обжалованого адвокат Гарасимів і Лужецький, отже могли з ним порозумітися і переглянути акти.

Адвокат д-р Гарасимів у відповіді на це, стверджує, що вправді був попереднього дня, але не міг ні з обжалованим конферувати, ні не бачив актів, бо слідство не було ще скінчене і аж тепер, коли виголошено акт обжаловання можуть бути доступні акти для оборони.

Трибунал в друге відмовляє внесенню д-ра А. Гарасимова, опираючися на першій ухвалі.

Д-р Ганкевич домагається, щоби розправа згідно з постановою закона була справді явною. Фактично впущено на салю тільки цілий ряд поліційних органів, а під брамами стоїть товпа, якій поліція не дозволяє увійти на салю. Це є противне безоглядній явности розправи, якої вимагає закон.

Слідує перерва. На салі мале порушення. Аж тепер бачиться, що на цю явну розправу впущено самих поліційних агентів та поліціянтів. Ледви 4 особи з української інтелігенції, врештою кілька осіб з передміського шумовиння. Оборонці читають акти, конферують з обжалованим. Він оповідає страшні річи.

Незорєнтовано стає біля прокуратора. Один з оборонців звертає йому увагу, щоби сів ближче оборони. Вдячність малюється в його очах, коли глядить на лиця спокійних зрівноважених репрезентантів оборони.

Предсідник отвирає розправу Адвокат д-р Старосольський просить о голос і домагається вилучення від розправи прокуратора Мединьского і Гіртлера тому, що оборона покличе ті особи на свідків при розправі. Трибунал відмовляє цьому внесенню, при чім предсідник зазначує, що п. Гіртлер є на салі не в урядовім характері.

Предсідник уділяє голосу прокураторови Мединьскому для узасаднення обжаловання.

Прокуратор обжаловує устно Михайла Стефанова, що в ночі 26. серпня мав замордувати наказного війта в Підгірцях Гната Антонова. Це твердження обжаловання має бути скріплене зізнаннями свідка Едварда Ковака, що мав це чути від якогось „гершта українських боювек“ Дикуна — а в актах писано Бігуна, - який втік з краю. Пан прокуратор твердить дальше, що Стефанів мав признатися до злочину. Вкінці твердить прокуратор, що наглі суди правильно оголошені в селі Підгірцях та покликується на польський закон з 26. вересня 1922 про поширення компетенції наглих судів.

Д-р Старосольський домагається з формальних і мериторичних причин виголошення акту обжаловання в українській мові.

Предсідник: Алеж обжалований дуже добре розуміє по польськи! — До обжалованого чи ви розуміли, що говорив п. прокуратор?

Скоро тільки минуло 10 хвилин, на салю вертає Трибунал. Д-р Старосольський домагається продовження перерви, бо в так короткім часі оборона не могла ані переглянути актів, ані обговорити з обжалованим стану річей. Трибунал відмовляє.

Предсідник продовжує розправу і поклику обжалованого до переслухання.

Д-р Старосольський в довшім правнім виводі доказує недопустимість наглого суду і жадає, щоби суд признав себе некомпетентним та передав справу звичайному поступованню. Прокуратор противиться внесенню.

Трибунал удається на нараду. Слідує довга нарада. Виходить Трибунал і предсідник проголошує, що суд прихиляється до внесення оборони та признає себе некомпетентним і передає справу звичайному судови.

Оборона і обжалований приймають спокійно це рішення. В обох прокураторів слідно велике поденервовання. Трибунал виходить. Оборонці зближаються до обжалованого який із сльозами в очах сердечно дякує їм за оборону. Публика повільно виходить із салі. На лицях здивованих органів поліції слідне невдоволення із-за заведених надій.

Платіть партійний податок!!! Присилайте на адресу: „Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові, Ринок 10., вкл. кн. ч. 5.000. Жертводавці понизше 500 мп. будуть оголошені поіменно!!

Галицькі відносини.

Стрийські арештова і Українці у Львові.

Дня 14. жовтня зі Стрия до Львова перевезено арештованих Українців між ними 17 закованих в кайдани. Поміж закованими є д-р Іл. Бачинський, одна жінка, Ніжанковський, Якцевич, Вацівський та инші. Арештованих провадила ціла фалянга поліції. На вулицях Львова падали з боку публики оклики: Śmierć sabotarzystom! Hajdamaki! Всіх арештованих поміщено в тюрмі при вул. Баторія.

„Безчельна саботаж трва далєй“.

Під таким заголовком містить „Газета Цодзєнна“ новинку про нові випадки „саботажу“. В с. Гошанах п. Рудки на фільварку Янка, коли робітники молотили збіжжя, з молотільні випала ручна граната, яка була призначена на підпал збіжжя.

Під дверима комісаріяту поліції на львівській стації найдено лист із списом фільварків, які мають бути спалені та із пляном нищення залізничих мостів

Бережіться напасників.

Дня 11. жовтня вечером в будинку української школи при вул. Мохнацького в пору, коли там відбувалася наука, на коритарі явилося двох польських напасників у студентських шапках. Коли сторож запитав їх чого вони шукають, вони не хотіли дати відповіди, а опісля покрутившися втекли. Звертаємо увагу, що від дня, коли виконано замах на „Просвіту“ та инші українські інституції, коло будинків, де містяться наші школи чи товариства, крутиться багато підозрілих типів, з якими треба бути обережними, а приловивши їх, не пускати з рук, але поступити з ними як слід. Належалоб також біля наших інституцій ставити сторожу.

Нова драчка.

В с. Білці п. Перемишляни жандармерія стягає по 2 кг. збіжжя за один морг від кождого селянина на удержання постерунку. Та сама жандармерія, удержувана кервавицею селян, переводить ревізії та не дає Українцям спокою.

Як карають за українські метрики.

I.

Ks. Andrzej Hawryszczak lat — gr. kat. proboszcz w Pikułowicach zamieszkały w Barszczowicach. Doniesienie Sądu powiatowego w Winnikach z dnia 22. 5. 1922. L. A. 193 2 A. 229 z 6/7 1922. A. 278 z 17/7 1922. A. 293 z 21/8 1922. przekr. rozp. min. z 16/9 1875 L. 1767 dz. ust. kraj. Nr. 66. popełnione przez prowadzenie ksiąg metrykalnych i wydawanie metryk w języku ruskim, mimo mego okólnika z dnia 4. I. 1922 L. 4/pr.

Ks. Andrzeja Hawryszczaka uznaję winnym przekr. w rubr. IV. poszczególnionego i zasądzam Go na podstawie ust. z 20. 4. 1854. dz. p. p. Nr. 96. na grzywnę w kwocie 140 M. ewent. na karę 14 dni aresztu z wolnością rekursu, wnieść się mającego do Województwa w ciągu dni 3, licząc od dnia następującego po dniu doręczenia przez tut. Starostwo. Lwów, 18. 7. 1922. Naszkowski sekr. pow. w. r.

II.

Ks. Michał Seniw, lat 34, niekarany, gr. kat. proboszcz zamieszkały w Miłoszowicach. Naczelnictwo Sądu powiat. w Szczercu z 24. 4. 1922. L. res. 203|22. Przekr. rozp. min. z 16. 9. 1875. L. 1767. dz. kraj. Nr. 66, popełnione przez prowadzenie i wydawanie metryk w języku ruskim, mimo mego okólnika z 4. 1. 1922. L. 4|pr.

Ks. Michała Seniw uznaję winnym przekr. w rubr. IV. poszczególnionego i zasądzam Go na podstawie ustawy z 20. 4. 1854. dzpp. Nr. 96. na grzywnę w kwocie 140 M. ewentualnie na karę 14. dni aresztu z wolnością rekursu do Województwa wnieść się mającego w ciągu dni 3, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia przez tutejsze Starostwo. Lwów, 19. 5. 1922. Naszkowski sekr. pow. w. r.

Польські вибори і Сх. Галичина.

Товмаччина.

„Вільні вибори“.

По довірочній нараді дня 17. вересня с. р. державна поліція веде слідство в цілім повіті і вишукує всіх учасників наради і виборчого комітету. Труси і погрози не переводяться. Навіть староста взивав до себе учасників нарад аби від них довідатися, про що раджено на зборах. Ночами і днями уганяються за учасниками. Всіх зробили відповідальними за все, що станеться в селі.

Терор і змушування до участи в виборах без кінця. Зараз по нарадах скликав староста сесію наказних війтів дня 25. вересня і дуже накинувся на них за се, що члени виборчих комісій зреклися чести засідати в комісіях. Він загрозив, що за зречення з членства комісії каратиме гривною не 20.000 мп. але 200.000 мп. А що дня 20. вересня оголошено в повіті наглі суди, загрозив всім наказним війтам, що вони будуть відповідати, коли в селі станеться яка пакість, і приказав ставити варти в селі і по фільварках. Селяне мусять сторожити на слоті і холоді чужого добра. В останніх днях потроєно в деяких громадах варту.

Кара за резигнації. В цілім окрузі товмацькім і тисьменицькім зреклися всі майже члени виборчих комісій участи в комісіях. Ореченням з 18. вересня наложив предсідник окр. виб. комісії в Станиславові на Івана Палюгу з Братишева гривну 10.000 мп. за резигнацію з членства комісії. Відклик до повної комісії виборчої остав без успіху, бо зарядження предсідника комісії п. Вавжковича затвердила повна комісія. Ореченням з 6. жовтня ц. р. укарав предсідник Андрія Терлецького з Язівки і Прокопа Василишина з Локіток за резигнацію гривною по 20.000 мп. Відклик до повної комісії внесено. Ореченням з 2. жовтня ц. р. укарав предсідник п. Вавжкович членів комісії Йосифа Грицака, заступника предсідника комісії в Будзині, Івана Готюра, Михайла Яковишина і Івана Гринчишина та заступників членів Івана Жиленка, Івана Цілика, Петра Готюра, всіх з Будзина гривною по 20.000 мп. Відклик внесено.

Населення основно стероризоване. — Виборчі члени увихаються по селах і наклонюють населення до участи в виборах. Населення — українське не візьме участи в виборах. Є села, в яких ані одного голосу не буде відданого при виборах. В товмацькім суді вели вже слідство за се, що якась не видима, рука написала картку до членів виборчої комісії в Надорожній Ковальчука і Самолюка, аби зрезигнували, бо їм „буде таке, як всюди“. Справників шукала поліція дуже енергічно, трясла у кількох і казала собі писати, аби порівнати письмо. Кілька днів стояла поліція день і ніч коло загрожених. Сам староста читав цю погрозу на сесії війтів. Пошкодовані ані поліція не знайшли справників. Акцією терооризовання українського населення кермує організація народова, яка рішила ще в серпни, не дозволити українському населенню на свобідну агітацію.

Гуцульщина.

Косівський староста взявся з великою енергією до виборчої акції. В перших днях жовтня вибрався в поїздку по селах свойого повіту і дня 2. жовтня відбулося в Жабю під його проводом щось в роді передвиборчого віча. Жандарми кинулися по селі шукати учасників і за карк волікли їх до вічевого льокалю. Та „почціви людек“ не дуже то тішився і хто лише міг, утікав, або ховався по стрихах. Кільканайцять люда з Жабя, кільканайцять в Криворівні, яких пригнав Станіслав Пшибиловскі, брат славного Владислава, самі здекльовані хруні, от і вся авдіторія.

відчитав присутним листу кандидатів-Українців, яких нарахував щось аж 40 і дав до підпису присутним заяву, що будуть голосувати на Дутчака, якому треба сто підписів, щоби міг видвигнути свою кандидатуру і стати заступником бідних Гуцулів. Не від річи буде згадати, що пан кандидат є „горівчаний“ чоловік і лише час від часу лучаються у нього „lucida intervalla“ тверезого стану. Промовляв ще відомий Якибюк з Криворівні, що вже вславився своєю вимовою в недавній гуцульській делеґації в Коломиї. Зміст його промови достосовувався до промови пана старости. Не обійшлося і без насильства громадянина Онуфрія Гапчука, якого силою привели жандарми до виборчого льокалю і не випустили до самого кінця.

З Жабя удався пан староста на дальшу поїздку, відбувши по зборах ще довірочну нараду з ославленим кандидатом Ілюком Шапірою. Вислід наради був такий, що в середу заїхало на подвіря о. декана Глібовицького в Жабю-Ільци трийцять уланів і зажадали кватири. Це мала бути карна експедиция за те, що о. Глібовицький навязав в проповіди до четвертої заповіди божої любов до матері-вітчини і напятнував зраду рідного краю як великий гріх. На тій проповіди був на нещастя згаданий Шапіра, ну, і дальше все ясне. Тому, що на прихідстві не було досить місця, часть уланів розкватирувалася по сусідах господарях. Знищили досить сіна, зїли украденого барана, кілька мисок бриндзі, вкрали кожух і в пятницю забралися.

Виборча агітація іде гарно. З громадського ліса пливуть рікою дараби до „чесних“ господарів за їх голоси. По коршмах ллється горівка і пиво, а кандидат певний, що засяде в Варшаві з панами. Щастя йому на дорогу, бо дорога далека.

Резиґнації.

Резиґнацію від участи в виборчих комісіях внесли: Глиняни: Михайло Тимняк с. Степана, Михайло Кулицький, Василь Шульга; Підгайчики і Двориська: о. Григорій Бойко, Микола Хашевський, Михайло Яремчишин, Павло, Іван, Тимко і Андрій Трачі, Іван Доскоч, Михайло Яремчишин с. Пилипа; Женів: Петро Мазур, Степан Мазур, Петро Лотоцький; Полтва: Іван Сендега, К. Паньків, Іван Грицай; Полюхів вел.: Гринько Бандровський, Василь Денега, Федір Ващишин, Степан Сахман, Федько Пастернак; Лагодів: Михайло Тивонюк, Дмитро Крамар, Петро Оконь, Петро Цимбаля; Розворяни: Яцко Пастернак, Микола Михальський, Іван Бекерський, Лев Гричьків, Яцко Бекерський і Олекса Фігель. В Бродах зрезиґнували: о. Мик. Демчинський, парох Бродів, адв. д-р Жолнірчук, Андрій Поліщук і Осип Щепанський.

Що дальше?

Староство в Бродах передало громадському урядови в Шнирові ось яке рішення:

Przewodniczący okręgowej komisji wyborczej Nr. 55 w Złoczowie. L. 1983 i 1984.

Złoczów dnia 29. września 1922.

Do
Pana Naczelnika gminy
w Sznyrowie.

Ponieważ wybrani przez Radę gminną w Sznyrowie członkowie obwodowej komisji wyborczej w Sznyrowie Nr. 58. Jurko Fedun, Andrzej Kot, Michał Jaszczun i zastępcy członków Petro Hamernyk i Onufry Kot zrezygnowali ze swych godności przeto proszę o spieszny wybór trzech członków i dwóch zastępców w miejsce ich o zawiadomienie o tem.

Карають.

L. 279|O. K. W.|22.
Stryj, dnia 4. października 1922.

Do
Wielebnego księdza
Dr. Karola Jermy
w Berłohach

Ponieważ Wielebny Ksiądz wzbroniłeś się przyjąć urząd przewodniczącego w obwodowej Komisji Wyborczej Nr. 5. w gminie Berłohy przeto po myśli art 26 ord. w b. nakładam na Wielebnego Księdza grzywnę w kwocie 60.000 mk. słownie sześćdziesiąt tysięcy marek o której ściągnięcie równocześnie odnoszę się do Starostwa w Kałuszu.

Od niniejszego orzeczenia przysługuje Wielebnemu Księdzu prawo odwołania się do plenum Komisji, które jednakowoż nie wstrzymuje postępowania egzekucyjnego.

Przewodniczący OKW. Nr. 52.

Справа репарацій.

Франція не годиться на пропозиції Брендбері.

В Парижі відбулося дня 13. ц. м. під проводом Поанкаре засідання, в якому взяли участь: Барту, Мокле, Лястері і Ребель. Предметом нарад була справа спадку німецької валюти і звязаного з тим питання відшкодовань. Обговорювано м. ин. доволі широко предложення Брендбері, яке передбачує 5-літну мораторію для Німеччини в обсягу всіх виплат готівкою. Вирішено, що Франція не може згодитися на таке внесення, яке стає запорукою корисного економічного розвитку Німеччини на ряд років. Становище Франції остало незмінене від часу льондонської конференції себто від серпня ц. р. Комісія відшкодовань не може справу рішити так довго, доки уряди союзників не провірять справи фінансової реформи в Німеччині і проблеми відшкодовань на брюссельській конференції, яка відбудеться під кінець листопада, або в перших днях грудня ц. р.

Анґлійський плян санації.

„Б. Цтґ ам Міттаґ“ доносить з Парижа, що репараційна комісія на останньому свойому засіданню після дискусії на тему спадку німецької марки прийняла до відома англійський плян санації. Ранішні денники вказують, що англійський плян передбачує цілковите управильнення німецьких виплат в готівці на 5 літ і що Німеччина передасть своїм вірителям касові векслі з 5-літним реченцем обігу. Кождий із союзників буде міг дисконтувати німецькі касові векслі однак на власну відповідальність.

Праця репараційної комісії.

„Журналь де Деба“ обговорюючи завдання репараційної комісії пише: Головним предметом нарад репараційної комісії і найважнійшим завданням, яке чекає комісію є справа стабілізації німецьких девіз. Комісія старається видати такі зарядження, які привернули би довіря і поправили німецькі фінанси. Розглядає вона тепер плян Джона Брендбері. Є він дуже сміливий — і оскільки буде прийнятий, то в численними поправками. Супроти важкого звороту в обороті девізами, треба рішати скоро. Комісія розуміє це і старається розвязати це питання як найскорійше.

Совітська Росія.

В справі договору з Урквартом.

„Ost Express“ повідомляє: Рішення совнаркому являються уступкою лівим комуністам, які виступали проти договору. Сам Ленін в сій справі зайняв компромісову позицію. Формулованя рішення совнаркома має своєю метою передовсім реґабілітацію Красіна через те, що визнає необхідним, щоби він лишився на чолі вніщторгу. Красін в блищі дні має бути в Берліні, звідки він поїде для побачення з Урквартом до Льондону.

Голяндські інжінери в Петрограді.

До Петрограду виїхала група інжінерів для завязання з совітським урядом договору про виконання ріжних робіт. Нідерляндський уряд заявляє, що він не має нічого спільного з цією спробою приватних осіб завязати ділові зносини з совітським урядом й що політика його, як й раніше, заховує вичікуючий характер.

Большевики і Франція.

„Чікаго Трібюн“ сповіщає, що Поанкаре заявив делеґаціям французьких капіталістів, які він приняв сими днями, що він співчуває відновленню торговельних зносин Франції з Росією й що французький уряд цілком відмовився від свойого байдужого й навіть недоброзичливого відношення до тих приватних фірм, які хотять відновити торговельні відносини з совітською Росією. Навпаки, уряд тепер допомагає всім фірмам, які надсилають своїх представників до совітської Росії для вияснення на місці умов роботи й бажає, щоб торговля відновилась як найскорійше.

Така зміна французької політики викликана з одного боку заходами британських підприємців, які здобувають концесії в Росії, а з другого боку спільністю інтересів Франції і Росії на Близшому Сході.

Денаціоналізація приватних банків.

Красін доручив совітському представникови в Парижі Скобелеву повідомити заінтересовані кола про заміри совітського уряду підготовити проект закону про денаціоналізацію тих приватних банків, в які вкладено чужоземний капітал.

Вибори до совітів.

„Тан“ повідомляє: Вибори до совітів в північних губерніях пройшли з кровавими розрухами. В Вологді відбулась справжня битва між комуністами й безпартійними. Справа дійшла до ножів й револьверів. В Онотці голова совдепу був забитий безпосередно після передвиборчих зборів. Совітська преса повідомляє, що кандидати-комуністи одержують багато листів загрожуючого характеру.

Екзекуція в тюрмі.

З Ярославля повідомляють, що в тюрмі тяжко побито всіх політичних вязнів. Є багато жертв.

Арешти.

„Тан“ повідомляє, що з розпорядження верховного трибунал арештовано всіх членів центрального комітету професійних спілок.

Чума.

В Курській губ. зареєстровано чумні захорування серед рогатої худоби; пошесть загрожує прийняти великі міри.

Заява Бухарина.

На зібранню московського губнаркома Бухарин заявив, що на протязі 1922 року число комуністів-робітників зменшилось на 3%. Комуністична партія тратить пролетарський характер. Бухарин вимагав, щоб партія розвинула широку агітацію для притягнення робітників в ряди партії.

Помста залізничників.

Біля станції Морманськ созрановяземської залізниці розбився поспішний потяг, яким їхала комісія по розслідуванню хабарництва на залізницях. Потяг в повному руховi був перепровадженний на запасний шлях й розбився. Слідство встановило, що розбиття було зроблено умисне залізничниками з цілю помсти.

З польських справ

Скасовання репатріяційної делеґації.

Дня 6. жовтня виїхав до Москви представник польського уряду Кноль. Цей виїзд стоїть у звязку із наміченим скасованням репатріяційної делеґації в Москві.

Совіти арештують польських дипльоматів.

Совітський уряд арештував у Москві члена польської делеґації Адама Фаліньского. Мимо протестів польського уряду Фаліньскі перебуває досі в тюрмі.

Засідання Ради Міністрів.

Найблизше засідання польської Ради Міністрів зачнеться дня 16. жовтня.

Вибір маршалка шлеського сойму.

На внесок Корфантого вибрано маршалком шлеського сойму Вольного, безпартійного посла, його заступником вибрано Панта (Німець). Новий маршалок виголосив промову, обіцюючи Шлеськови і цілій Польщі золоті гори.

РІЖНІ ВІСТИ.

Перед промовою Льойда Джорджа.

„Дейлі Кронікль“ опрокидуючи закид, немов би англійський уряд зміряв до викликання нової війни на Сході, домагається від уряду доказати клеветникам повну безпідставність таких закидів. Треба доказати, — пише денник — що ходило тут о національний інтерес першорядної вартости і коли була небезпека то викликала її не Англія, а та держава, котра всім своїм поступованням постійно підбадьорувала Турків і кричала притому на весь світ, що ми в ніякому разі не маємо права боронитися.

„Дейлі Телеграф“ пише: Льойд Джордж скаже свою промову в суботу в Менчестер, в день передтим почуємо Чемберлена в Бермінґем. Ми переконані, що бесідник опрокине клевету, яку так легкодушно кинено.

Справа грецько-турецького договору.

„Берл. Тґбл.“ доносить, що 13. ц. м. прислано до Парижа зміст договору в Мудані. Грецький уряд

повідомив, що протягом 3 дн відпише договір.

Евакуація Тракії.

Аг. Райтера доносить з Царгороду, що високі комісарі і союзні генерали радили 13. ц. м. над справою евакуації Тракії. Відхід Греків з Тракії відбудеться під контролею 3 англійських, 3. французьких і 1 італійського куріня.

Політичні пляни Чічеріна.

Чічерін обговорюючи в „Ізвєстіях" економічне і політичне міжнародне положення стверджує, що це положення наказує Росії взяти активну участь в політичному житто світа. Совітська Росія — на думку Чічеріна — як світова політична сила повинна постійно впливати на економічні і політичні проблєми міжнародного життя.

Відложення вибору в Німеччині.

На засіданню управи німецької „Фольксспартай", яке відбулося дня 13. ц. м. в Берліні, рішено завізвати людову фракцію, щоби зажадала відложення вибору президента держави до 1924 р. Як зачувати до цего домагання прилучаться правдоподібно також центровці і демократи, які підносять деякі сумніви щодо майбутнього успіху виборів, проти Еберта виступають крім націоналістів тільки комуністи.

Процес проти вбивців Ратенава.

„Вр. Альг. Цт." доносить з Берліна, що в ляйпціґському процесі, не дійде до засуду смерти проти головного обжалованого Ернеста Вернера Техова, бо на такий засуд треба більшости тричетвертих голосів, а вже тепер стверджено, що щонайменше 3 суддів не буде голосувати за засудом смерти.

Гінденбурґ кандидатом на президента Німеччини.

З Берліна доносять до „Н. Фр. Пр.", що німецькі націоналісти поставили Гінденбурга, як кандидата на президента держави. Гінденбург кандидатуру приняв.

Довг Чехословаччини в Америці.

Чеські „Народні Листи" обговорюючи справу чехословацьких довгів в Америці подають, що довг Чехословаччини в Америці виносить круглo 91 міліонів долярів з чого 62 міл. припадає на „позичку свободи". Разом з процентами. Чехословаччина довжна Америці 104½ міліонів долярів.

тами й зарядив їх загальну мобілізацію. Вчора рано велів обсадити Сусак, демаркаційну лінію проти Югославії, та третю дальматинську стрефу фашістам й ардітами, яких змобілізовано в Трiєсті, Медіоляні, Больонії й Венеції.

Перед новими подіями в Реці й Дальматії.

Рим (ПАТ.). По останнім звідомленням, сподіються в Реці нових подій.

Рим (ПАТ.). В пристані Анкони стоять два кораблі в поготівлі, в вижиданню подій в Дальматії і в Реці. Фашісти постановили не допустити до евакуації італійськими військами т. зв. третьої невтральної стрефи, яку мають зайняти югославянські війська.

Л. Джордж остає на становищі.

Менчестер. (ПАТ.) Райтер. В своїй промові заявив Л. Джордж, що задумує остати на своєму становищу.

Промова Л. Джорджа.

Менчестер. (ПАТ.) Райтер. Льойд Джордж виголосив тут сьогодні промову, в котрій, м. и., сказав, що щире й одушевлене приняття, якого зазнав, доказує, що англійський нарід не вірить у це, начеб правительство нарочно хотіло втрутити Англію у воєнну пожежу. Англія йшла виключно шляхом, що веде до мира. Л Джордж підчеркнув діяльність у цьому напрямі Гернінґтена, Горація, Ромберда і Керзона. Вкінці жалів над атаками, на які була наражена Англія.

Партійні боротьби в Італії.

Фльоренція. (ПАТ). Вчера відбулася тут демонстрація фашістів проти католицької народньої партії. Фашісти намагалися вдерти до льокалю синдикату католицької партії, але цьому перешкодила поліція. В околиці Фльоренції прийшло до сутичок між фашістами і членами народньої католицької партії. Кінець сутичкам зробила інтервенція поліції.

Неаполь. (ПАТ.) Дня 23. ц. м. відбудеться тут великий конгрес фашістів. Правительство видало ряд зарядженъ для забезпеки спокою. Сконсигновано сильні військові відділи, в силі 30 тисяч люда.

Рим (ПАТ.) Уконституувалася парляментарна фракція соціялістів максималістів, що числить 39 послів. Фракція колябораціоністів числить 83 члени, фракція комуністів 11.

Скріплена охорона в Карелії.

Гельсінгфорс (ПАТ.), По донесенням тутешньої преси совітське правительство проголосило в Карелії стан скріпленої охорони.

Гельсінгфорс. По донесенням „Ільта Леті", в Карелії виарештовано всіх мужчин у віці 14 до 60 літ. Збігці, які є в Фінляндії, бояться репресій, тому не рішаються вертати до дому.

Дописи з краю.

Путятинці, пов. Рогатин.

Занепад і брак проводу.

Село Путятинці належить до тих громад, що перед війною були дуже гарно зорганізовані, а тепер находяться в цілковитім упадку. Читальня „Просвіти" спить, читальняний дім обдертий, без дверей та вікон, які позабирали таки самі громадяне, і хоч є кому, ніхто не дбає про обнову давного культурно освітного життя. Місцевий учитель дрожить за свою опінію льояльного польського горожанина і недопустив до резиґнації членів виборчої комісії. В ту саму дудку грає місцевий парох, котрий всюди заявляє, що політикою не займається, але з нагоди надходячих виборів терроризує село, щоби ві йшли до голосовання, бо прийде військо і знищить село. До тепер прибивано всякі оголошення, урядові чи приватні, коло церкви і ніхто їх не здирав, хиба вітер або дощ. Свого часу було появилося коло церкви оголошення, як населення Східної Галичини має поводитися підчас виборів, то парох казав сейчас здерти це оголошення, боячися стягнути на себе сусідське невдоволення. Крім того наказав, щоби ніхто не важився прибивати коло церкви жадних оголошень, бо дім Божий не годиться в цей спосіб збезчещувати. Що ті два інтеліґенти можуть зробити, знаємо з того факту, що коли збірано збіжа на голодуючих Великої України, ціла акція пішла дуже гладко, бо вони відносилися прихильно до тої збірки.

Тепер вони доведуть до того, що ті Путятинці, де перед війною розвивалося національно-просвітне життя, збаламучені підуть лавою до польських виборів.

Є ще в селі двох академіків, але й вони страха ради юдейска, не проявляють охоти до просвітної праці. Не бракує в селі більше людей, що також могли би щось робити. Є це бувші ученики рогатинської гімназії, що покінчили по 6 кляс, а тепер господарюють. Вони не тільки що не займаються просвітним життям в селі, але навіть не знають, що діється в світі, бо не читають ніяких газет.

Сіоністична студентська молодь та українські студенти.

Ми отримали від президії „Союза студентів-сіоністів у Східній Галичині" подяку на адресу Українського Центрального Студентського Союза за привіт, який ЦЕСУС передав президії Зїзду Сіоністичної Молоди, що відбувся дня 10. цього місяця. При цій нагоді слід зазначити, що ні одна польська студентська організація не вважала доцільним заявити себе у президії вище згаданого зїзду. „Союз Студ. Сіоністів Східної Галичини" є окремою краєвою організацією, яка лише у професіональних студентських справах стоїть у звязку з централею у Кракові.

про кари 2-місячним арештом або 100 тисяч мп. за нищення придорожних дерев.

— **Повінь на Закарпатській Україні.** Наслідком безупинних дощів, Закарпатську Україну залила велика повінь. Ріка Тиса знищила кілька тисяч моргів поля.

— **До відома наших читачів.** Звертаємо увагу наших Вп. дописувачів, що тільки дописи, яких автор є відомий редакції, можуть бути ужиткованi в „Ділі" або „Свободі". Анонімні дописи кидаємо до коша. Зазначуємо при тім, що надісланих рукописів редакція не звертає, про що є постійна замітка на 1. сторонi „Діла". — *Редакція „Діла".*

— **Проба „Бандуриста" відбудеться** в понеділок 16. жовтня п. р. с год. 7. Проситься о численну участь. — Виділ. 913 1-1

Поліція проти інавґурації наукових викладів!

До заповідженої інавґурації наукових викладів, яку заповіло Тов. українських наукових викладів ім. Петра Могили у Львові на неділю 15. ц. м. — польська поліція не допустила. Присутний уже публиці веліла вийти зі салі. По виході зі салі, обурена публика задержалася під будинком Тов. ім. Лисенка. Відси розігнала поліція публику прикладами крісів.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Засуд в справі вбивства Ратенава.

Ляйпціґ. (ПАТ.) Сьогодні о год. 3. попол. проголошено засуд у розправі за вбивство Ратенава. Ернеста Вернера Техова за поміч у виконанню вбивства засуджено на 15 літ карного дому і 10 літ утрати чести, його брата Ганса Техова на 4 роки і 1 місяць вязниці, Гінтера на 8 літ карного дому і 10 літ утрати чести, Сальотона і Ідріка на 5 літ карного дому і 5 літ утрати чести, Іземана за переступство розпорядку про посідання оружя на 2 місяці вязниці, Штта і Ціфера на 2 місяці вязниц, Т лезена на 2 роки вязниці, Пляс на 2 роки вязниці. Щодо обжалуваних Варнека, Штайнбека і Фоса трибунал випав увільняючий присуд. Обж. Шт і Ціфер, засуджені на 2 місяці вязниці, відсиділи вже кару в слідчій вязниці.

Після підписання муданського договору.

Атени. (ПАТ.) В політичних кругах заявляють, що рішення грецького правительства в справі приняття муданського договору не означає зовсім офіціяльного визнання прав Туреччини до Тракії.

Туреччина домагається Додеканезоса.

Льондон (ПАТ.) По донесенням „Таймс-ів" зогляду на рішення Італії в справі виповідження італійсько-грецького союза відносно Додеканезоса, Турки мабуть задумують домагатися звороту Додеканезоса.

Нова імпреза Д' Анунція.

Грац (ПАТ.) ВБК. „Trepост" з Бєлгорода: Д' Анунціо обняв знову команду над фашістами й арді-

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Останнє (36) число „Діла" сконфісковано за першу нотатку з рубрики „Галицькі відносини".

— **Повіт Глиняни!** Дня 22. жовтня 1922. р. о 1. год. в пол. в Касі Задаткового Товариства в Глинянах відбудеться всенароднє повітове віче. На вічу повинні явитися делеґати всіх сіл Глинянщини.

— **Український театр під проводом М Орла Степняка** після своїх успішних виступів у Ходорові переїзджає до Станиславова, де зачнуться вистави дня 17. жовтня при участи відомої арт. п. Борисоглібської. Намічений репертуар: „Хмара" Суходольского, „Безталанна" Тобілевича, „Казка старого млина" Черкасенка, „Ой не ходи Грицю" Старицького. Трупа має власну струнну орхестру і власний хор.

— **Спростовання помилки.** Спростовуємо друкарську помилку, що трафилася в попередньому числі нашого часопису в замітці про драматичну школу О. Загарова і М. Вороного. — Власне, яко один з предметів навчання, видруковано: Жест і мельодрама, повинно-ж бути: Жест і мімодрама.

— **Убийство.** В Добростанах замордовано Павла Микитина, ограбивши у нього 18 тисяч мп. Одного убийника арештовано.

— Кари за [illegible] придорожних дерев. Польське міністерство рільництва опублікувало новий закон

Курс грошей.

Львів, дня 15. жовтня 1922.

Доляри американські	10.300—10.350
" " (1. і 2-ки	10.200—10.220
Доляри канадійські	10.100—10.150
" " (1. і 2-ки	10.000—10.050
Марки німецькі	4·50—4·55
" " (сотки)	4·30—4·40
" " (дрібні)	4·30—4·35
Леї румунські	60·00—62·00
" " (дрібні)	60·00—61·00
Корони чеські	345·00—350·00
" " (дрібні)	325·00—330·00
Австрійські тис. нов. ем.	500·00—600·00
" " ст. ем.	1.600·00—1.650·00
" сотки нов. ем.	45·00—50·00
" 50 кор.	40·00—45·00
" 20 кор.	18·00—20·00
" 10 кор.	9·00—10·00
" 1. і 2-ки	0·50—0·45
Рублі 5-сотки	1·20—1·30
" сотки	1·20—1·25
" 25-ки	1·20—1·25
" дрібні	0·80—0·90
" думські 1.000-ки	20·00—25·00
" " 250-ки	15·00—18·00
Карбованці	1·20—1·30
Гривні	1·60—1·80
Франки французькі	900·00—920·00
Фунти стерлінгів	47.000·00—47.500·00
Франки швайцарські	1.900·00—1.950·00

Золото.

20 кор.	39.000·00—39.510·00
20 франк.	38.000·00—38.500·00
20 марк. нім.	46.000·00—46.500·00
фунти стерлінгів	47.000·00—47.500·00
10 рубл.	50.000·00—50.500·00
Доляри	10.000·00—10.100·00

Срібло.

Корони австр.	815·00—820·00
5 кор. австр.	4.200·00—4.300·00
Фльорени австр.	1.900·00—2.000·00
Рублі	3.400·00—3.500·00
Копійки	16·50—17·00
Доляри американські	7.500·00—8.000·00
" полов. і ¼	7.500·00—7.700·00
Доляри канадійські	7.300·00—7.600·00
" " дрібні	7.000·00—7.100·00
Леї румунські	820·00—825·00

За редакцію відповідає Володимир Целевич.

З друкарні Спілки „Діло" Львів. Ринок ч. 10